

karu 'uma miakaka 'acangu

木馬屠城計

(Siraan niurina 'una 希臘神話故事)

| Kanakanavu 卡那卡那富語 |

miaa miana miana miana. 'esi na 'Aicinhai 'una ucani 'unai nanara. sikiningiūn Cosu tamna tassa manu. tacini manu iisua, paira purangrang. 'aparanupu mataa miakaka na cau in. arakuracu Cosu, pacuūn kee miapacai. aka cūpungu nguain tamna kinvaia. aratukunu to'una in. mucanu na cucumeni kuka.

kuka iisua tamna ra'ani. moovua 'inia ucani 'unai. puru'ucangun 'inia nguain tamna manu nanaku. makasua cu nguain tamna manu mataarava nanamu, macuvungu sikiningi 'unai iisua. sua kuka isi ia, Turutu kisuūn. 'una 'inia tatia 'acangu Turu'i kisuūn.

很久以前，在愛琴海上有一座島，由宙斯的兩個兒子統治，其中一個自恃清高，濫用權貴，肆無忌憚的擾民，於是宙斯將他以死懲處；而另一個因而悲痛兄弟之死，憤而棄位，逃離他國。

該國國王即賞賜他一塊土地，並將女兒許配給他，之後他的子嗣相繼統治，這個國家稱為特洛得，並擁有一座大城，叫做特洛伊。

mataarava nguain tamna namu Rauwetu tuiisua ra'ani. kamanangu tatia 'anivi, masii ka'anu cu 'apitaru. Cosu mikaru na 'Aporo mataa Posaitu tassa Tamu kakangca muranu Turu'i.

matirupangu cu. nakai koo moovua ra'ani natia vua 'inia nupasu, mataa 'apucanu pa nguani. arakuracu tassa Tamu kakangca, makasi tia kani pui'i miakaka 'acangu Turu'i.

直到其孫子勞維特國王統治時，為修築城牆以確保特洛伊的安全，宙斯命阿波羅及波賽得兩位天神幫助特洛伊。

完成之後，國王非但不付當初談妥的工作酬勞，還將他們驅逐，兩位天神因此憤恨並揚言一定要回來摧毀特洛伊城。

’una tacini Tamu Urisu. Tamu aka kisuuun sua nguain. ka’anu manmaan ’inia cuucmeni Tamu. iimua tia kavanai kani parapusu. nimakanu ’esi matacuvungu. maripipiningi nguain ucani king ringko. marisinatu ’inia “tia vuun mastaan maningcau nanaku.”

眾神之一——娥俐絲，她是邪惡女神，因為眾神不喜歡她，她因此決定要製造紛爭，引起混亂，便在一次的聚會上，她獻上一顆金蘋果，上面刻著「給最美麗的人」。

’una taturu Tamu nanaku marisuacu tia mara king ringko iisua. mataatua sua tia tapaicaa kari ia, Tūru’i tamna namu Pairis. marivivini sua nivua kee ia, pakituru tia paru’ucang ’inia mastaan maningcau nanaku. iisua ia ’Aforoti Tamu nanaku. vanai isi arakuracu tassa Tamu nanaku, masi’uru tia kani sumasai na Tūru’i.

有三位自命美麗的女神爭者想要這顆金蘋果，正巧，裁奪權卻落在特洛伊的子孫帕里斯手上，最後他就將金蘋果給了阿弗羅提女神，因為女神答應會將世界上最美的女人嫁給他為妻，卻讓另外兩位希拉與雅典娜女神憤怒，並誓言要報復特洛伊。

ikarʉn ra'ani sua Pairisʉ. marivici cani tʉmʉka 'avangu muukusa cangi in Siraa Sʉpata. tia matʉnʉsʉ ra'ani Menirausʉ tamna kanaa'ua nanaku pui'i. nakai 'akia 'inia ra'ani. sua nimatʉnʉsʉ 'inia ia, makai Tamu nanaku maningcau Hairun.

帕里斯受國王蒲里亞摩斯的委託，率一支艦隊前往敵國希臘斯巴達，要將贈給美妮勞斯國王的姊姊帶回，不料國王不在，是由一位美若天仙的海倫接待，她是當時世上最美的女人。

campe cumacʉ'ʉra 'inia sua Pairisʉ. arakicacʉ mastaan pa kani maningcau sua na 'Aforoti. pacʉpʉngʉ, sua nanakʉ isi ia, nguai sua tia vua 'inia. makacang roimi cu kari ra'ani. mamumukʉ kavangvang sua Hairun. cumacʉ'ʉra na to'urua in sarunai. niroimi cu sua nguain nimuru'ucangʉ cu. marivivini pakituru sua Hairun kipapa na Pairisʉ mucanʉ.

帕里斯一見到她感到非常驚訝，認為她簡直比阿弗羅提女神還美，心想這就是女神為要報答他而贈給他的女人，剎那忘了國王委託一事。海倫也為站在他面前的這位英俊男子所迷惑，忘了自己已是有夫之婦的事實，最後阿帕斯便說服海倫要一起離開。

takutavara'ʉ ra'ani Menirausʉ nimanguru sua tassa. cucuru arakuracʉ. tuturuʉn kee kavangvang na Siraa manu in. matipaa macangini mataa Tʉru'i. aranai meesua. makacang te cu pananai macangini Tʉru'i mataa Siraa.

美妮勞斯國王聽聞兩人已逃離，相當憤怒，於是要求全希臘所有的王子加入對抗特洛伊人的戰爭。很快地，便引起特洛伊與希臘兩方戰爭的開始…

pananai macangini mataa kamanhungu ucani tatia karu 'uma

mintasu cau Turu'i maacara 'acangu. mapui'i Siraa tamna hetai. nakai kacaua kavangvang nguani nimacai.

miaranau cu Siraa ka'anu tavara'u savai macangini isi. ka'anu cu mamanung cupungu hetai. meesua, 'una tacini 'uruvu tumatuturu hetai: “te pa kita tarasangai mupana'u na Tueu'i. aka makaasia. te kita 'uruupaca macurang savai 'inia.

戰爭初期與建造一匹巨大木馬

特洛伊雖然英勇死守城牆，將希臘軍隊擊退，但也遭受重大死傷。

希臘久久仍無法戰勝這場戰爭，戰力士氣頽廢。就在此時，一位預言家告訴戰士們：「我們必須暫停對特洛伊的莽撞攻擊，不能硬拚作戰，必須另想計謀以智取勝才行。」

vasə 'Autəsiu maripipiningi kari cəpungə —tia kamanəngə tativa karu 'uma.

maticani: sua tia kamanənga karu 'uma ia, tia tavara'un 'apusikaruun kavangvang hetai.

maticusa: te pa 'una cucumeni cau, tia tu'avangu pui'i na Tunisəto 'unai nanara iisua. cumacə'ura ramangu pui'i macangini.

於是奧德修斯將領提出一個妙計—建造一匹巨大木馬吧！

第一，要做到這匹木馬的腹中能裝載所有戰士的容量。

第二，另分派一批人乘船撤回到特尼多島去，伺機回航作戰，

noo te cu muca, tia rumarūn nonoman mataa kavangvang taru'an. makasuin tia arapipiningi 'uvu 'apacu'ura Tūru'i. takaisua savaiūn manguru. masii urunguūn cu nguani tamna cūpungu. arapipiningi cu.

臨走前要先燒毀戰備及所有帳棚，升起的濃煙讓特洛伊戰士們以為是戰敗撤離，讓他們不懷戒心而蜂擁出城。

matituru: tia mikarū tacini takaiisua nimanguru cau. tumatuturu na Tūru'i. sua nguain ia kaSira cau. nguain tia miapacai sikaisisi. tia pakacaraini 'inia Tūru'i. mavici 'inia musikarū na 'acangū. te pa tara'ū'ū cau Tūru'i. 'apusikarū karu 'uma. meesua, te cu kita tavara'ū miapacai nguani. miakaka Tūru'i."

masirupangū sua 'Autusiusū, makacang pakituru kavangvang hetai. makasua cu ikarūn cu kee hetai kamanungū karu 'uma. kacaua cau pananai cu mucimūru teekaru. paraciasū putukikio. 'isiungasi kavangvang. koo siapeni patirupangūn cu. nimuciri sua 'uma tamna tukū. mintasū nguain tamna vo'in. makai 'esi mingane kuncu in. mapunaru 'aravang vucukū. nguain tamna 'anuka makai cucuru. 'una pa tutūn tapaicaa musikarū vucukū in. cucuru pomanungū hetai 'inia.

第三，要派一位冒充逃難的人，要他告訴特洛伊人他是希臘人為求歸途平安，預備殺掉獻祭眾神的祭品，他將博得特洛伊人的同情而帶回城裡去，同時必須設法引誘特洛伊人將木馬拖進城裡，此時，就是我們大肆殺戮，毀滅特洛伊的時機了。」

說畢，奧德修斯的計謀很快就獲得全體戰士們的贊同，他便命令戰士們開始建造木馬。龐大的隊伍開始上山砍伐樹木下山進行拼裝，日夜趕工，到處一片忙碌景象，很快的在短短幾天內已經完成了建造，從馬的豎立的耳朵，炯炯有神的兩眼，以及有如能夠飄逸的馬鬃，還有馬腹部的寬敞空間與逼真的馬腳馬蹄等，整匹馬簡直巧奪天工，眾戰士們驚嘆不已。

matiananai putukikioa.

“patirupangun cu karu ’uma. ’apaica sinuvunga putukikio. ’una cau musikaru na ’uma tamna vucuku. ’una tu’avangu pui’i na Tunisuto nanara ’unai. cuucmeni tia ’una tacini takaiisua nimanguru. neni tia tuiisua ’inia? arapipiningia na to’urua.” pookari sua vasu ’Autusiusu.

’esi pa pacupucupungu sua hetai ’inia. arapipiningi cu Sinung kisun nganai in, makasi: “vanai tia puraiun sua Turu’i. ka’anu ku ma’icupu, ikuin muukusa ’inia!” masirupangu. marisusuna kavangvang hetai pomanungu ’inia. nguain tamna ’iintasu. mapucara hetau tamna cupungu.

makasua cu, matikuru musikaru na karu ’uma tamna vucuku. mriiviivni sua vasu ’Autusiusu. mapusika sua tutan tapaicaa. meesua, tia maucung na sikara vucuku. mapinipini sii ka’anu tavarau cumacu’ura pipiningi. cau cucumeni pananai cu rumarun sua nipuciria ’inia, cunus ’ucu mataa taru’an. tupara cu na ’avangu mucanu.

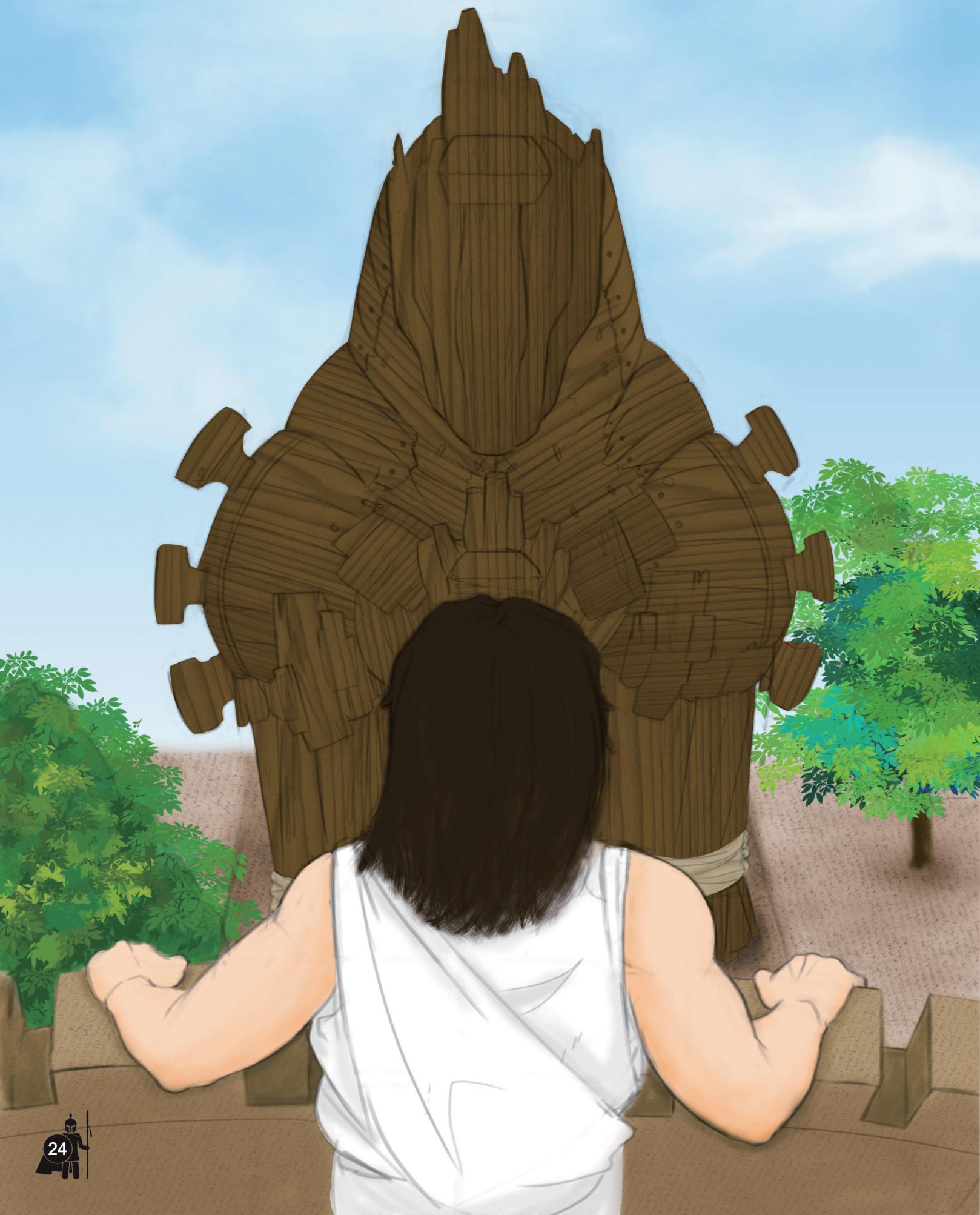

計謀開始

「木馬建造已完成了，大家按照計畫分頭進行，一部分進入馬腹，一部分就乘船回到特尼多島去，而另外就要有一位自願冒充逃難的人。那麼現在有誰願意來承擔，請到前面來。」奧德修斯將領說。

眾戰士們都在猶豫的同時，一位叫西農的戰士站了出來說：「為了能攻陷特洛伊，即使犧牲性命我都不怕，我願意來承擔。」說畢，眾戰士們便大聲歡呼，對於他的勇氣，鼓舞了大家的士氣。

接著，眾戰士們全副武裝，依續進入馬腹中，最後是奧德修斯將領進入，並將梯子收回馬腹中。此時，大夥只能安靜地在擁擠的腹中不能出聲，看不見外面的心情也令人感到不安。另一批人便開始焚燒建築、雜物及帳棚後，隨即登上船隻準備退回特尼多島去，等待約定好的進攻信號。

mamumuarū Tūru'i mataa takaiisua Sinung

cucuruava, cumacu'ura kaTūru'i cau 'una 'apuru mataa 'uvu. arapipiningi kavangvang mincau. cu'uruhun nguani sua hetai Siraa nimanguru cu. iimua mamumuarū cūpungu. putu'unuhun cu nguani sua si'inuvu 'acangu. 'una na pipiningi tatia nimuciri. niarupaca karu kamanungu tatia 'uma. makarikari nguani kesoosni. 'una tacini cau aranai vucuku 'uma ararakau. te cu Sinung 'apaica napakaria. takaiisua maripipiningi kari.

特洛伊的鬆懈與西農的演技

果然，特洛伊人遠遠的注意到了竄升到天空中的大火及濃煙，紛紛往外窺探，發現希臘軍隊已經退到海上逐漸撤離了，於是放下戒備，放心地將城門開啟，湧出城外的同時，他們發現一具龐然大物高聳地佇立在門的正前方，是用木頭作成的又高又大的一匹馬，正當眾人開始議論紛紛的當下，有一個人從馬腹中走了出來。西農即按照原定的計畫，準備演好這場戲。

cumacʉ'ʉra hetai 'inia koo mukʉrʉ nonoman sua Sinung. makai niarakicacʉ. tumatang makʉrʉkʉrʉ mapinipini! aranai vʉcʉku 'uma arapipiningi. kesoni 'inia, nenı sua iikasu? miseni miarara tacini maa? mariivari Sinung: “niatisa'ʉ 'ikua hetai Siraa. vanai parasingsing pui'i. nikamanʉngʉ isi karu 'uma, tia sikaisisi Tamu 'umi. te pa miapacai 'ikua sikaisisi kavangvang. ma'incu ku koo mamacai tavara'ʉ manguru. mitʉvʉngʉ ku na racʉcʉna. miaa mucanʉ cu nguani. mitʉvʉngʉ cu na karu 'uma isi.” makasi kuapiing, te kim makananu putucucuru kasua? makasi Sinung: “miaa matisa'ʉ 'ikua nguani. cʉ'ʉrʉn maku hetai Siraa. cucuru mupacai cu! 'akia cu siarupacaa ni, 'akia cu kʉna, ka'anʉ cu tavara'ʉ macangini.” cau Tʉrʉ'i, 'akia cu ka'icʉpaa mu. noo ka'aniin kamu putucucuru 'ikua. piapacaio iku.”

眾戰士看見西農身上沒有武器，一副受到驚嚇，哭泣而顫抖著身體表現出非常恐慌的神請，從馬腹下走了出來，便問他你是誰？怎麼只有你一個人？西農回答：「我是希臘軍隊的俘虜，他們為了祈求歸途平安，便製作了這匹木馬要獻祭給海神，並且要殺了我當作祭品。幸好我死命脫逃，藏匿在沼澤草叢裡不被發現，直到他們航行走遠了，我才爬了出來並躲在這匹木馬下面。戰士說，我怎麼能相信你，西農又說：「我在被俘虜的當時，所見希臘軍隊確實已精疲力竭，武器殘缺用盡，也沒了糧食，徹底無法再作戰了。特洛伊人，你們已無禍患了，如果你們不相信我，就把我給殺了吧！」

kari Sinung isi. macarai 'inia cau Tʉrʉ'i. mamumuarʉ cu cʉpʉngʉ. ariviciʉn ra'ani musikarʉ na 'acangʉ. nakai kesoni pa 'inia ra'ani. nenivanai sua karu 'uma iisua?

macuvungu Sinung makasi: “acecu sua hetai Sira. nakai 'esi tia marikʉpu siarupaca mataa kʉna. poon nesi nguani kamanʉngʉ karu 'uma. sii tia musu'ʉvʉ na Yatiena Tamu nanakʉ. parasingsng nguani pui'i na nesi. nakai noo arisʉ'ʉruun mu karu 'uma musikarʉ 'acangʉ. te cu iikamu parasingsingaa Yatiena Tamu nanakʉ. makasuin, mataarava nuari, ka'anʉ cu tia savai sua hetai Sira.”

西農的一番話，引起特洛伊人的憐憫，並且也鬆懈了下來，在國王的引領下進入了城裡。不過國王仍有一個要求就是要西農說明木馬的緣由。

西農繼續說：「希臘人的撤退，其實是因為要重新補充軍備及糧食，他們在這裡建造木馬，是為了祈求雅典娜女神的保佑，保護他們將要回來重新佔領的基地。但是如果你們把木馬拉進城裡，你們就會代替希臘軍隊獲得雅典娜女神的保護，而要希臘軍隊永遠得不到勝利。」

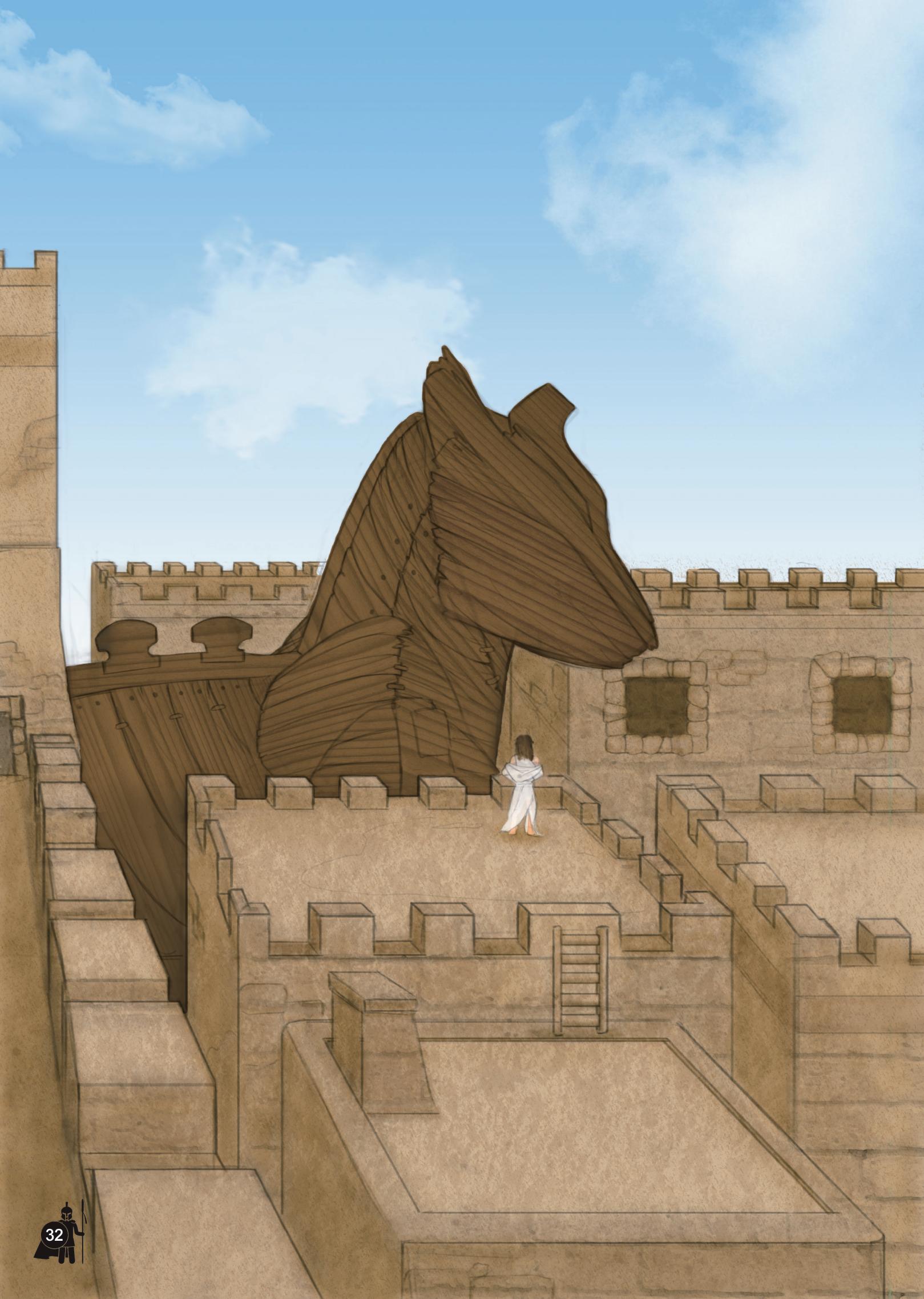
meesua, urucin kari cau. 'una tia 'apusikaru. 'una ka'anu misee. sua putucucuru na kari Sinungia, makasi makacangaa kani Vapusikaru. masii tia iacarun Tamu nanak. kacaua cau ka'anu putucucuru. tia miaacara na Turu'i sua iiwsa. makasi nature makaasua. tia miakaka kitana. iimua mamanung rumarun sua karu 'uma. tia pacuun kangvang sua Sinung.

masirupangu nguani. surumu arapipiningi tafia vunai. mariuriusu na caucau. arakicacu cau mangunguru.

此時，便有兩派人馬對於是否該將木馬托進城裡，持不一樣的態度，輕信西農的一方認為要盡快將木馬托進城裡，以能獲得女神的保護；而也有大部分的人不相信這是可以保護特洛伊的祭品，認為實在太愚蠢了，這一定是一種敵人的詭計，此刻必須就要將木馬燒毀，連同處置西農。

持反對的一方才剛說畢，從他們眼前很快地出現兩條巨蟒，蜿蜒纏繞穿梭在眾人之間將人咬死，大家嚇得到處逃竄。

makasi, sua isi ia, 'esi pacuʉn Yatiена Tamu nanaku. iimua makacang mari'uru'uru karu 'uma 'apusikaru.

makaasua cu, macangcangaru kavangvang cau paracani 'utori 'inia.

'apaco'e kakurukurungu na vucukу nonoman. cau Turu'i 'akia cau tavara'ʉ 'una kuapiing na vucukу 'uma.

meesua, 'una pa cau makasi 'apitarʉ cukui? ka'anʉ tia 'apusikaru. nakai marapusu maa cau. 'akia tumatimana kari ni.

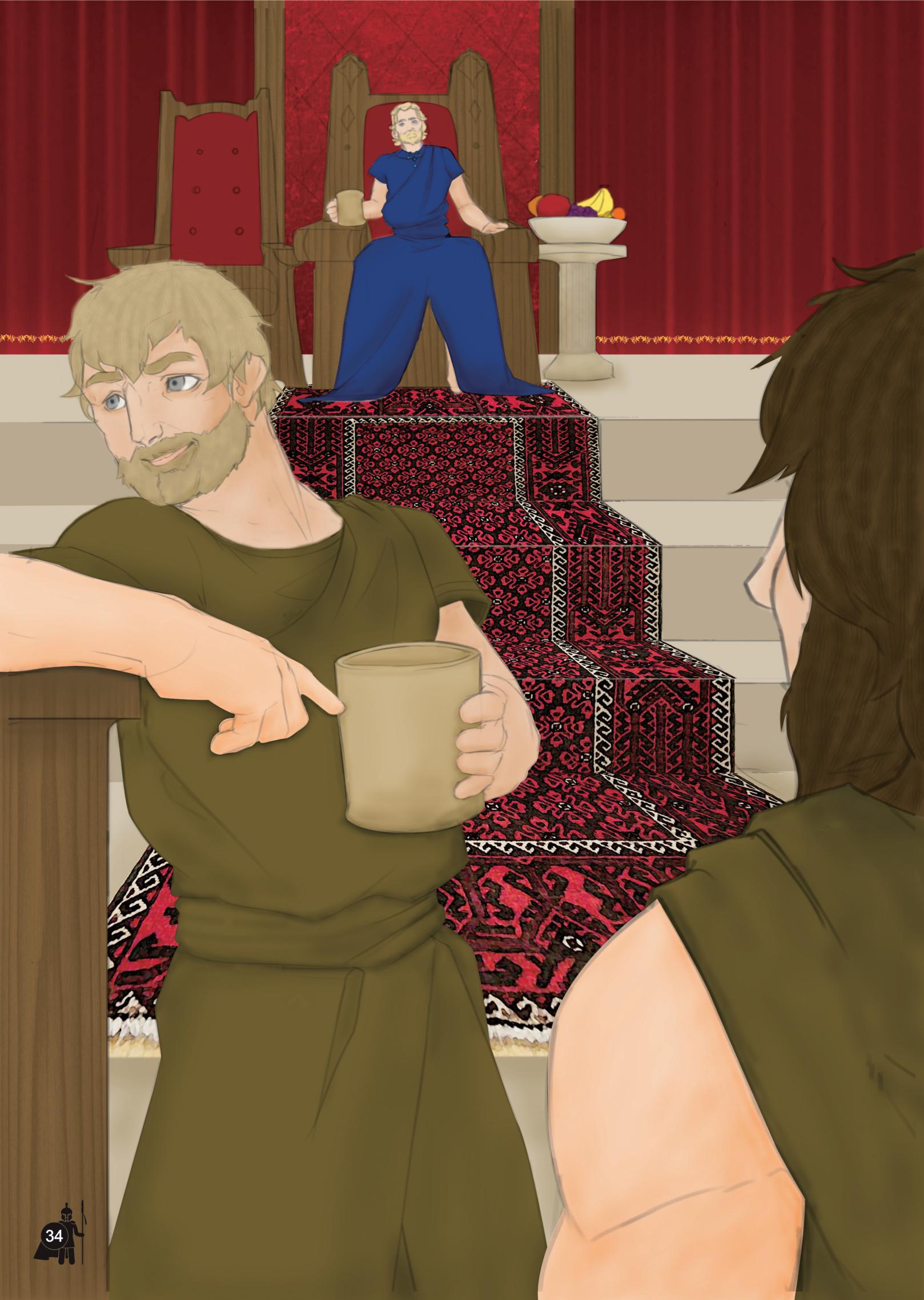

大家開始懷疑是不是因為不相信，才遭受了女神雅典娜的懲罰，便匆忙又迅速的將木馬拖進了城裡。

之後，大家更是歡欣鼓舞，又唱又跳的歡迎這匹木馬。

即使因為路面顛簸，使馬腹中希臘軍隊的兵器碰撞而發出了聲響，特洛伊人卻絲毫不起疑，繼續歡樂。

也即使有人看出了危險，大聲疾呼阻止木馬拖進城裡，仍被譏笑與嘲弄的聲浪所覆蓋。

miapacai mataa miakaka Turu'i

cau Turu'i ka'anu tarasangai 'eia 'inia
karapapa'ici, macangcangaru. mataarava
vuruungana cu. mupacai curu moonangu cu.

特洛伊城的殲戮與陷落

特洛伊一直在沉溺於歡樂慶祝、飲酒作樂之中，久久未停，直到夜深大家都倦了才慢慢靜了下來。

’apaica meesua, arapipiningi cu Sinung.
maritakaru mariapu nikuru in ’uringi ’apuru.

這時，西農便從人群中走出城外，高舉已燃起火焰的火把暗號，用力揮舞著。

takutavara'ʉ cu vasʉ 'Autʉsiusʉ. pata'ʉnai tʉtan tapaicaa. arapipiningi cu kavangvang kuapiiing. kacaua hetai mukʉrʉ numanʉ. rumaririsi na sini'icʉpʉ cu cau Tʉrʉ'i. tumaini 'apuru rumarʉ tanasa ni. cucuru ka'icʉpʉn miapapacai 'inia. macuvungu iaavatu cu nimoon na Tʉnisʉto hetai. makaasua miapapacai 'inia.

處在馬腹中的奧德修斯將領得知了訊息後，便放下梯子，所有戰士迅速地魚貫而出。大批軍隊開始揮舞手上的刀劍，向熟睡的特洛伊人砍去，丟擲火把將住宅燒毀，展開恐怖的一片殺戮景象，隨後從特尼多島的軍隊也趕到了，上了岸就開始屠殺肆虐。

nimuuru'u kavangvang sua 'acangu Tʉrʉ'i.
makai cu cakʉran sua nimuuru'u. cucuru aka cu
sua 'acangu iisua.

makaasua siaturu taniara. koo pa ma'upʉ 'apuru.
ka'anʉ cu tavara'un to'umaʉn sua Tʉrʉ'i.

特洛伊城到處血跡斑斑，血流成河，已經呈現殘破不堪的景象。

一場殺戮仍持續進行著，大火三天三夜久久未熄滅，天空被濃煙籠罩不見天日，這已經宣告特洛伊的淪陷。

miaa savai cu Siraa hetai makananu cu marivivini

sua koo pa mamacai cau. 'inmaamia cu marangu mataa nimusuvakuru. cucuru aka cupungu 'inia ma'anuvu nimacai. kurisivatu 'inia aka cupungu.

savai cu hetai Siraa. miaa pui'i cu niimara 'ituumuru nupasu. matisa'u pa cau Turu'i. iisua ia tati'ingi mataa naannaku. aka cupungu sua niatisa'a cau. ka'anu tarasangai tararai'i. cumacu'hru tino'unaa 'acangu. 'esi 'inia kangyang sua tinituru 'una 'apitatu misee nanaku. ka'anu pakituru tia 'apusikaru karu 'uma. koo muru'ushu'u. makai naturu tupuru 'inia taracaini.

希臘軍隊戰勝後的命運

遺留在特洛伊城的只剩老人跟傷者，他們拖著悲傷的心情將死者埋葬，癱軟而哀戚。

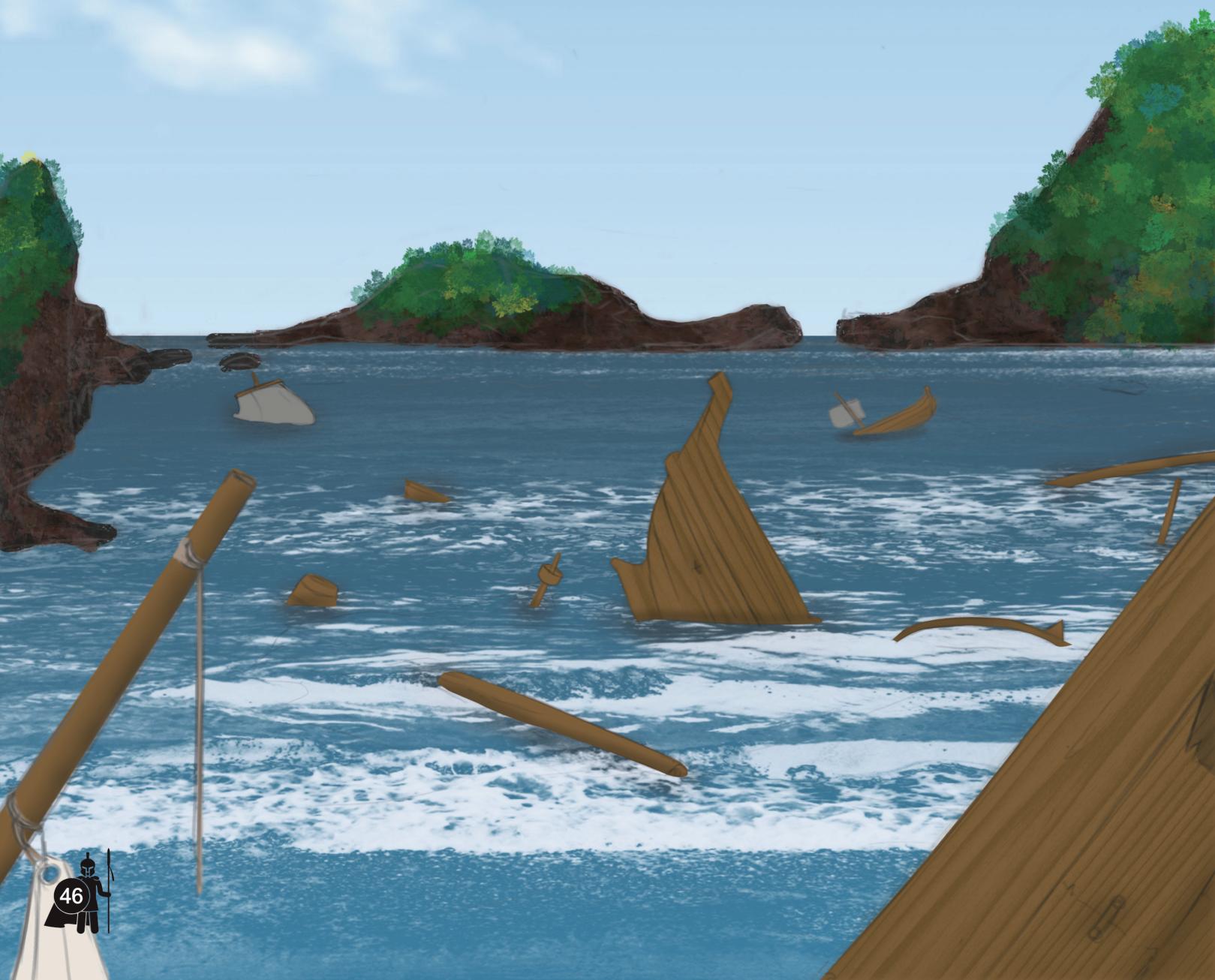
希臘軍隊打敗特洛伊後，回程途中除了竊取城裡大量的金銀財寶，也押走一列俘虜，這些被俘虜的，幾乎都是小孩以及婦女。被俘虜的婦女們不捨又難過地頻頻回頭，向著殘破不堪已成廢墟的特洛伊城看去。當中也有一位當時看出危險，大聲疾呼禁止將木馬拖進城裡的婦人，她沒有掉下眼淚，僅直視眼前所發生的一切，癡呆的坐著。

'apaco'e makai savai sua hetai Siraa. nakai miaa kamanhungu karu 'uma ia, nimasiaka na Yatena Tamu nanaku. iimua cucuru arakuracu sua Tamu nanaku. patapari'i mirhungucu 'ucanu. mutuvuru sua nguani tamna 'avangu.

希臘軍隊並沒有因此獲得全勝的滋味，因為在建造木馬時褻瀆雅典娜女神精神的行為，已讓雅典娜女神感到非常憤怒，於是祂降下超大豪雨，使船隻很快承載不了雨水的重量而沉沒。

micuvuru sua cimʉru matapari'i na 'umi.
ara'una tatia ningua'ʉ. mitavʉru kavangvang
'avangu. ara'una cu pariapara tatia. miakaka
'avangu.

makasia cu, mitʉvʉru kavangvang 'avangu.
ka'anʉ pa tarasangai sua tatia ningua'ʉ.

'akia cu 'acangu Tʉru'i. 'umpu cu maamia.
ka'anʉ cu upeni sua nipui'i 'avangu Siraa.

將山峰劈裂掉進大海，來造成巨大海嘯，使船隻無法順利向前行而沉沒；又吹起暴風，將船隻吹毀，使沉沒海底。

就這樣，雖然大批船隻都已沉沒，但狂風巨浪仍持續著。

除了特洛伊城已瓦解，一切都已化為灰燼，然而，希臘軍隊能順利歸途的船隻卻已寥寥無幾。

原住民族語言研究發展中心107年族語繪本

karu 'uma miakaka 'acangu

木馬屠城計

(Siraa niurina 'unat 希臘神話故事)

發行機關：原住民族委員會

執行單位：原住民族語言研究發展中心

監 製：宋麗梅

總 編 輯：ilong moto

族語翻譯：Pani Kanapaniana 孔岳中

Kanakanvu 卡那卡那富語

美術編輯：黃筱純、林靖皓 / 緩縫影業娛樂有限公司

責任編輯：陳冠頤

排 版：黃筱純 / 緩縫影業娛樂有限公司

原 著：荷馬 Homer

原住民族委員會版權所有 © 2018

